

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิเคราะห์สถานภาพและบทบาทของแม่ในนวนิยายของ สุวรรณี สุคนธา ซึ่ง ประพันธ์ในช่วงปี พ.ศ. 2516 ถึงปี พ.ศ. 2519 จำนวน 3 เรื่องคือ เรื่องดอกไม้ในป่าแคด ทะเลอาอิม และพระจันทร์สีน้ำเงิน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาทวิวิธีการประพันธ์ สถานภาพและบทบาทของ แม่ที่ส่งผลกระทบต่อตัวละครและวิเคราะห์ทัศนคติของผู้แต่งที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของแม่ ในสังคมสมัยปัจจุบันผลการศึกษาพบว่า

ทวิวิธีการประพันธ์นวนิยายของสุวรรณี สุคนธา

สุวรรณี สุคนธา เป็นนักประพันธ์ที่มีทวิวิธีการประพันธ์ที่มีลักษณะเฉพาะตน ซึ่งจะ แยกกล่าวตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เนื้อเรื่องและ โครงเรื่อง

นวนิยายทั้ง 3 เรื่องมีปมปัญหาหรือความขัดแย้งของตัวละครที่นำไปสู่การใช้ยาเสพติด ทั้งในครอบครัวของผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีและคนชั้นกลาง เรื่อง ดอกไม้ในป่าแคดเป็นเรื่องราว ของเชิดหญิงสาวที่เป็นพ่อคือผู้หมวดอาหาร ไม่มีความรับผิดชอบ แม่ขาดความเข้มแข็งส่งผลไปสู่ สมาชิกในครอบครัวคือลูกที่ขาดความมั่นคงทางใจประพุดิตัวเหลวไหลเป็นปัญหาแก่สังคม ส่วนเรื่อง พระจันทร์สีน้ำเงิน รอมต้องประสบกับปัญหาครอบครัวที่พ่อแม่แยกทางกันและแม่ไม่มี เวลาดูแลเอาใจใส่เท่าที่ควร เนื่องจากต้องทำมาหากินหาเงินมาเลี้ยงดูลูก ๆ ประกอบกับความรู้สึกลัว ตนหมดความสำคัญ เมื่อแม่มีสามีใหม่ เป็นเหตุให้รอมหันไปเสพยาเสพติดสำหรับเรื่อง ทะเลอาอิม วิหารเกิดและเติบโตในครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี แต่พ่อแม่ไม่มีเวลาอบรมเลี้ยงดูและให้ ความอบอุ่น วิหารบุตรสาวจึงรวมกลุ่มกับเพื่อนๆประพุดิตคนเลื่อมเสี่ยทั้งด้านการเสพยาเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การฉกชิงปล้นจี

โครงเรื่องของนวนิยายทั้ง 3 โครงเรื่องประกอบไปด้วยพฤติกรรมและความขัดแย้งของ ตัวละครที่มีสาเหตุมาจากสภาพครอบครัวที่พ่อแม่มีความขัดแย้งกัน ส่งผลให้ลูกขาดความอบอุ่น ตัวละครจึงหาทางออกโดยการเสพยาเสพติด

2. แก่นเรื่อง

แก่นเรื่องของนวนิยายทั้ง 3 เรื่อง มีความคล้ายคลึงกันคือ ปัญหาของเด็กและเยาวชนที่ประพฤตินอกกฎนอกทาง ล้วนมาจากการขาดความรักความอบอุ่นในครอบครัว

3. ตัวละคร

ตัวละครในนวนิยายของสุวรรณณี สุคนธา ทั้ง 3 เรื่องมี ลักษณะนิสัยสอดคล้องกับพฤติกรรมและภูมิหลังของตัวละครอย่างสมเหตุสมผล สุวรรณณีมีความสามารถในการโน้มน้าวใจให้ผู้อ่านเกิดความสงสาร เห็นใจ ผู้ที่ประสบกับปัญหาเสพติดมากกว่าการที่จะรังเกียจไม่คบค้าด้วย เพื่อจะกระตุ้นจิตสำนึกของคนในสังคมให้เปิดโอกาสให้กับผู้ที่ติดยาเสพติดเพื่อที่เขาจะได้มีกำลังใจในการเลิกเสพยาและกลับมาอยู่ร่วมกับคนในสังคมได้อย่างปกติสุขอีกครั้งหนึ่ง

ตัวละครในนวนิยายของสุวรรณณี สุคนธา แบ่งได้เป็น 2 พวกคือ ตัวละครสำคัญและตัวละครประกอบ ในเรื่อง *ดอกไม้นป่าแคด* ตัวละครสำคัญมี 3 ตัวคือ เขียด แม่ของเขียดและป้าของเขียด เขียดเป็นผู้หญิงที่มีชีวิตในวัยเด็กที่น่าสงสารเพราะพ่อของเขียดไม่มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว ส่งผลให้แม่กับเขียดอยู่กันอย่างยากลำบาก เมื่อแม่ของเขียดตายเขียดก็หันไปเสพยาเสพติด แต่เมื่อเสพแล้วเขียดก็รู้ว่ายาเสพติดไม่สามารถช่วยแก้ปัญหาวีชีวิตได้ เขียดจึงเลิกเสพ ตัวละครตัวนี้จึงมีความสมจริง แม่ของเขียดเป็นตัวละครที่ไม่มีสิทธิมีเสียงภายในบ้าน ขอมปฏิบัติตามที่สามีกำหนด และตัดสินใจฆ่าตัวตายเมื่อพ่อของเขียดมีภรรยาใหม่ การที่ตัวละครตัวนี้ตัดสินใจฆ่าตัวตายมีความสมเหตุสมผล เพราะผู้แต่งได้ปูพื้นให้เห็นว่าตัวละครตัวนี้เป็นคนที่อ่อนแอ ไม่มีความรู้ มักใช้อารมณ์ในการตัดสินใจ ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ต้องพึ่งพาสามีทุกเรื่อง ดังนั้นเมื่อพ่อของเขียดมีภรรยาใหม่แม่ของเขียดจึงรู้สึกกว่าตนเองไร้ผู้พึ่งพิง หมคนหนทางที่จะดำรงชีวิตอยู่ได้จึงคิดสั้นหาทางออกด้วยการฆ่าตัวตาย เมื่อแม่ของเขียดตาย เขียดจึงมาอยู่กับป้าของเขียดเป็นตัวละครที่ช่วยเหลือเขียดหลังจากที่แม่ของเขียดตายทำให้ความเป็นอยู่ของเขียดดีขึ้น ป้าช่วยอบรมเลี้ยงดูเขียดให้เขียดเป็นคนดีและคอยเป็นที่พึ่งทางใจให้เขียดยามเมื่อเขียดมีปัญหา

ตัวละครประกอบที่มีความสัมพันธ์กับโครงเรื่องมี 6 ตัวคือ พ่อของเขียด จัน พรรณา ตุ่ม น้าโศพรรณ และนายของพ่อของเขียด พ่อของเขียดเป็นพ่อที่ขาดความรับผิดชอบเป็นข้าราชการที่ทุจริตรับสินบนจนร่ำรวย เป็นพ่อผู้สร้างปัญหาให้เขียด เป็นตัวละครที่มีแต่ลักษณะนิสัยที่เลวร้ายตลอดทั้งเรื่อง การที่ผู้แต่งสร้างให้ตัวละครตัวนี้มีแต่ลักษณะนิสัยที่เลวร้ายก็เพื่อที่จะให้สอดคล้องกับโครงเรื่องที่แสดงให้เห็นพฤติกรรมของผู้หมวดอาหารที่ส่งผลกระทบต่ตัวละครเอกคือเขียด เขียดคิดหวังต่อพ่อผู้ให้กำเนิดในทุกๆคืน เป็นเหตุให้เขียดหันไปเสพยาเสพติด ผู้แต่งสร้างตัวละครตัวนี้ให้ผู้อ่านเห็นได้เพียงด้านเดียวต่างจากลักษณะนิสัยที่เป็นจริงของมนุษย์ นับเป็น

ข้อบกพร่องทางวรรณศิลป์ประการหนึ่ง ส่วนเพื่อนของเขียคคือ จัน พรรณา และตุ้มเป็นตัวละครที่เสริมให้เห็นถึงลักษณะนิสัยที่เด่นชัดของเขียคยิ่งขึ้น คือถึงแม้ว่าเขียคจะมีเพื่อนที่ประพุดิตัวเหลวไหลเช่นที่ตุ้มกระทำหรือมีเพื่อนที่อ่อนแอเช่นพรรณา รวมทั้งมีเพื่อนชายที่ทำให้เขียคผิดหวังที่จันไปมีความสัมพันธ์กับตุ้ม กับเด็กสาวชาวบ้าน แต่เขียคก็ไม่อิจฉาเสพติดเป็นที่พึงหลังจากที่ได้ลองแล้วเขียคก็เลิกเสพ เพราะเขาเสพติด ไม่ได้ช่วยให้ชีวิตของเขียคดีขึ้น สำหรับน้ำโสพรรณเป็นตัวละครที่มีส่วนทำให้เขียคตัดสินใจยอมเป็นนางบำเรอของนาย เพราะหมดความศรัทธาที่น้ำโสพรรณยอมแต่งงานกับพ่อของเขียค ทั้งยังพูดให้เขียคยอมเป็นนางบำเรอของนายเพื่อให้นายช่วยเหลือสามีคือผู้หมวดอาหารให้พ้นผิดในข้อหารับสินบนและค้ายาเสพติด ส่วนนายของพ่อของเขียคเป็นตัวละครที่ทำให้ชีวิตของเขียคต้องพลิกผัน เนื่องจากนายมีเงิน เขียคจำต้องขอความช่วยเหลือเรื่องเงินจากนาย เพื่อให้นายช่วยพุงกิจการของป่าไม้ให้ล้มสลาย และช่วยพ่อให้พ้นผิด เขียคจึงจำยอมเป็นนางบำเรอของนาย

เรื่อง **ทะเลอาอิม** ตัวละครสำคัญมี 2 ตัวคือวิหารกับคุณหญิงศรีคารา วิหารเป็นลูกสาวคุณหญิงศรีคาราผู้มีชื่อเสียงในวงสังคม วิหารเป็นตัวละครที่ประพุดิตนเสพเปลเนื่องจาก ไม่ได้รับความอบอุ่นจากครอบครัว พ่อแม่เลี้ยงดูอย่างตามใจ และมีความสุขแก่วิหารด้วยเงินทอง วิหารรวมกลุ่มกับเพื่อนๆเสพยาเสพติด ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ตนเองและครอบครัวทั้งยังเป็นปัญหาแก่สังคมด้วย พฤติกรรมที่วิหารกระทำก็เนื่องจากคุณหญิงศรีคาราซึ่งเป็นแม่ไม่ได้เอาใจใส่ดูแลลูกสาวคนเดียวอย่างที่ว่าแม่ควรจะทำเพราะมีวแต่สนใจอยู่กับงานสังคมสงเคราะห์

ส่วนตัวละครประกอบในเรื่อง **ทะเลอาอิม** มีทั้งหมด 8 ตัว คือมารศรี สุชาดา โสพันธ์ ภูตะวัน สุขุม กำจร อธิบัติทองแถมและแม่แหม่ม สุชาดาและมารศรีเป็นเพื่อนที่ประพุดิตนเสพเปลเช่นเดียวกับวิหาร โสพันธ์ ภูตะวันและสุขุมเป็นเพื่อนชายที่วิหารมีความสัมพันธ์ด้วย โสพันธ์และภูตะวันนั้นถึงแม้ว่าจะประพุดิตนเหลวไหล ไปบ้างแต่ความเป็นคนที่รู้จักคิดและรักอนาคตรักการเรียน ทำให้โสพันธ์และภูตะวันกลับไปศึกษาต่อ ส่วนสุขุมไม่สามารถเลิกยาเสพติดได้ชีวิตจึงตกต่ำ และเสียชีวิตไปในที่สุด ส่วนกำจرنั้นเป็นตัวละครที่เรียนดี แต่เมื่อเสพยาเสพติดแล้วผลการเรียนก็ตกต่ำลง เมื่อกำจรสำนึกตัวได้ กำจรจึงตัดสินใจเดินทางไปศึกษาต่อต่างประเทศ แม่แหม่มเป็นแม่บ้านที่คุณหญิงศรีคาราให้ความไว้วางใจให้คอยดูแลวิหาร เป็นคนคอยรับฟังปัญหาของวิหารแต่การกระทำของวิหารเป็นเหตุให้แม่แหม่มเสียชีวิต เมื่อแม่แหม่มเสียชีวิตเป็นเหตุให้วิหารขาดคนคอยให้คำปรึกษา วิหารจึงประพุดิตัวเสพเปลยิ่งกว่าเดิม ส่วนอธิบัติทองแถมเป็นพ่อที่ไม่มีสิทธิมีเสียงภายในบ้าน และเป็นพ่อที่ทำให้วิหารรู้สึกผิดหวังเสียใจมากเพราะอธิบัติทองแถมมีภรรยาคนใหม่

เรื่อง **พระจันทร์สีน้ำเงิน** ตัวละครสำคัญมี 2 ตัวคือรอม และสวัสดี รอมเป็นลูกชายของสวัสดี เป็นเด็กวัยรุ่นที่มีอารมณ์อ่อนไหวง่าย เป็นตัวละครที่มีปัญหาเนื่องจากพ่อแม่หย่าร้างกัน

ทำให้รอมขาดคนดูแลเอาใจใส่ และแม่ต้องออกไปทำงานเพื่อเลี้ยงดูลูกๆ ทั้ง 4 คนประกอบกับความรู้สึกต่อต้านสามีใหม่ของแม่เป็นเหตุให้รอมเสพยาเสพติดหนักกว่าที่เคยเสพ

ตัวละครประกอบมี 7 ตัวคือ ก๊ก อ้วน อ็อค เบิ้ม โหม่ พ่อของรอมและน้าริน ตัวละคร ก๊ก อ้วน อ็อค เบิ้ม และโหม่เป็นเพื่อนของรอม เป็นเพื่อนที่มีความประพฤติกู้ฝืนกฎระเบียบของโรงเรียน เมื่อรวมกลุ่มกันก็ชวนกันมั่วสุมเสพยา จาก 1 คนที่ติดยาเมื่อรวมกันเข้าเป็นกลุ่ม ก็จะเกิดปัญหาบางครั้งก็ยกพวกตีกันระหว่าง โรงเรียนหรือแม้แต่สถาบันเดียวกันก่อให้เกิดปัญหาสังคม ตามมาในที่สุด ตัวละครทั้งหมดเป็นตัวละครที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจตัวละครสำคัญยิ่งขึ้นว่าที่รอมต้องหันไปเสพยาเสพติดส่วนหนึ่งเพราะรอมคบกับเพื่อนที่ไม่ดี และเพื่อนที่ไม่ดีเหล่านั้นก็ล้วนมาจากครอบครัวที่มีปัญหา สำหรับพ่อของรอมเป็นตัวละครที่ทำให้รอมกลายเป็นเด็กขาดความอบอุ่น และมีปัญหา เนื่องจากพ่อแม่หย่าร้างกัน ส่วนน้ารินเป็นตัวละครที่รอมคิดว่ามาทำหน้าที่ความเป็นสุภาพบุรุษในครอบครัวแทนรอมไป ทำให้รอมรู้สึกวุ่นวายความสำคัญภายในบ้าน รอมจึงหันไปเสพยาเสพติดหนักกว่าที่เคยเสพ

4. ฉาก

การสร้างฉากของสุวรรณิ สุคนธา ทั้ง 3 เรื่อง มีลักษณะดังนี้ ในเรื่อง *ดอกไม้ในป่าแคด* ผู้แต่งใช้ฉากธรรมชาติเพื่อสร้างบรรยากาศที่สอดคล้องกับเหตุการณ์ในเรื่อง เพื่อกระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่านและ ใช้เพื่อสื่ออารมณ์ ความรู้สึกของตัวละคร ฉากธรรมชาติที่สำคัญในเรื่องคือฉากที่แม่ของเชิดตายภายในวัดที่เปลี่ยวเปล่าอ้างว้าง ซึ่งช่วยเน้นอารมณ์เศร้าของตัวละครว่าไม่มีใครเหลือให้เป็นที่พึ่งได้อีกต่อไป ซึ่งส่งผลให้ผู้อ่านร่วมรับรู้อารมณ์ความรู้สึกสะท้อนใจของตัวละครได้เป็นอย่างดี ฉากประเภทสิ่งประดิษฐ์นั้นส่วนใหญ่ผู้แต่งจะใช้เพื่อบ่งบอกฐานะและรสนิยมของตัวละคร โดยเฉพาะครอบครัวของตัวละครเอกตั้งแต่เริ่มเรื่องจนจบ เพื่อให้ผู้อ่านทราบความเป็นอยู่ที่เปลี่ยนแปลงไปตามลำดับ ในเรื่อง *ทะเลฤดูร้อน* ฉากส่วนใหญ่เป็นฉากประเภทสิ่งประดิษฐ์ที่อยู่แวดล้อมตัวละคร ได้แก่ อาคาร บ้านเรือน วัดกุฏิที่เป็นของใช้ที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้น ฉากประเภทสิ่งประดิษฐ์เหล่านี้สามารถบ่งบอกรสนิยมของเจ้าของบ้านได้เป็นอย่างดี ส่วนฉากธรรมชาติส่วนใหญ่จะเป็นฉากธรรมชาติที่วิหารกับเพื่อนๆ ไปเที่ยวหาความสุขกันและมั่วสุมเสพยาเสพติด ฉากธรรมชาติที่สำคัญคือฉากธรรมชาติที่กล่าวถึงทะเลตอนที่วิหาร ไปเที่ยวแล้วได้เห็นพ่อของตนอยู่กับผู้หญิงคนอื่น ทะเลที่เว้งว่างทำให้วิหารยังรู้สึกอ้างว้างและผิดหวังในตัวพ่อ ฉากธรรมชาติดังกล่าวจึงส่งผลให้ตัวละครเกิดความอ้างว้างและว่าเหววยิ่งขึ้น ในเรื่อง *พระจันทร์สีน้ำเงิน* ผู้แต่งจะใช้ฉากธรรมชาติเพื่อบอกสถานที่ที่เกิดเหตุการณ์ในเรื่องและ ใช้เพื่อสื่ออารมณ์ความรู้สึกของตัวละคร ฉากประเภทสิ่งประดิษฐ์ส่วนใหญ่ ผู้แต่งจะใช้เพื่อแสดงให้เห็นถึงฐานะความเป็นอยู่

ของตัวละคร ซึ่งส่วนใหญ่เป็นตัวละครสำคัญ ฉากธรรมชาติและฉากประเภทสิ่งประดิษฐ์มีความสอดคล้องสัมพันธ์กันกับเหตุการณ์ในเรื่อง การสร้างฉากของผู้แต่งจึงช่วยสร้างบรรยากาศที่กระตุ้นอารมณ์ความรู้สึกของผู้อ่านให้ร่วมรับรู้ไปกับความคิด อารมณ์ ความรู้สึกของตัวละครได้เป็นอย่างดี

5. บทสนทนา

สุวรรณณี สุคนธา มีความสามารถในการสร้างบทสนทนาได้เป็นอย่างดี บทสนทนาของสุวรรณณีแสดงให้เห็นอารมณ์ความรู้สึกอันลึกซึ้งและเหมาะสมกับลักษณะนิสัยของตัวละคร บทสนทนาในนวนิยายของ สุวรรณณี สุคนธาช่วยให้ผู้อ่านทราบว่าตัวละครเป็นคนเช่นไร ทั้งยังช่วยในการดำเนินเรื่อง โดยที่ผู้แต่งไม่ต้องบรรยาย บทสนทนาของสุวรรณณีมีลักษณะที่โดดเด่นตรงที่เขียนด้วยภาษาที่สละสลวย บทสนทนาในนวนิยายเรื่อง *ดอกไม้ในป่าแคด* ผู้แต่งใช้คำพูดของตัวละครแทรกด้วยคำบรรยายเพื่อแสดงให้เห็นถึงอากัปกริยา น้ำเสียง ความรู้สึกของตัวละคร ส่งผลให้ผู้อ่านรับรู้อารมณ์ ความรู้สึกและเข้าใจความหมายของคำพูดของตัวละครได้เป็นอย่างดี ในเรื่อง *ทะเลอุ้ม* ผู้แต่งสร้างบทสนทนาเพื่อแสดงให้เห็นถึงบุคลิกลักษณะนิสัย ตลอดจนความรู้สึกนึกคิดของตัวละคร ประกอบคำบรรยายแทรกกระหว่างบทสนทนา โดยที่ผู้แต่งไม่ต้องอธิบายลักษณะนิสัยของตัวละคร โดยตรง คอนโดที่ต้องการเน้นปัญหาเสพติดที่แสดงให้เห็นถึงโทษของการ ใช้ยาเสพติด สุวรรณณีจะใช้บทสนทนาที่มีความยาวเป็นพิเศษเพื่อแสดงให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกลึกซึ้งของตัวละคร ในเรื่อง *พระจันทร์สีน้ำเงิน* มีทั้งบทสนทนาที่ช่วยในการดำเนินเรื่องแทนการบรรยายและบทสนทนาที่แสดงลักษณะนิสัยของตัวละคร โดยที่ผู้แต่งไม่ต้องบรรยาย กล่าวโดยสรุปการประกอบองค์ประกอบทั้งหมดเข้าด้วยกัน มีความกลมกลืนทั้งในด้านของเนื้อหากับภาษาที่ใช้ ไม่ว่าจะเป็บบทสนทนา ฉาก ผู้แต่งล้วนให้ทัศนะเกี่ยวกับปัญหาเสพติด มีวิธีการในการถ่ายทอดที่แสดงถึงความปรารถนาดี ความห่วงใย และความสำนึกในฐานะของแม่และสำนึกในหน้าที่ของนักเขียน ผู้แต่งเน้นให้ผู้อ่านเห็นโทษของปัญหาเสพติดแก่คนในหลายระดับฐานะ งานของสุวรรณณีจึงมีคุณค่าให้ความเพลิดเพลินในขณะที่อ่าน และให้แง่คิดประเทืองปัญญา

สถานภาพและบทบาทของแม่ในนวนิยายของสุวรรณณี สุคนธา

สถานภาพและบทบาทของแม่ที่ปรากฏในนวนิยายของสุวรรณณี สุคนธาทั้ง 3 เรื่อง มี 3 ลักษณะดังนี้

1. สถานภาพและบทบาทของแม่และความสัมพันธ์กับลูก

ผู้ที่มีสถานภาพเป็นแม่ย่อมมีบทบาทสำคัญในการให้ความรัก ความอบอุ่นแก่ลูก ตัวละครที่เป็นแม่ที่ทำหน้าที่ให้ความรักความอบอุ่นแก่ลูกมากที่สุด ก็คือ สวัสดิ์ ในเรื่อง พระจันทร์สีน้ำเงิน ส่วนแม่ที่ไม่ค่อยมีเวลาให้กับลูก มีแต่หลงใหลในอำนาจเงินตราและเกียรติยศ ก็คือ คุณหญิงศรีคารา จากเรื่องทะเลาะอิม ส่วนแม่ของเขียดจากเรื่อง ดอกไม้ในป่าแคด ตัดสินใจฆ่าตัวตายหนีปัญหาทำให้ลูกต้องเผชิญชีวิตอย่างโดดเดี่ยว ไร้ที่พึ่งพิงทางใจบทบาทของแม่ทั้ง 3 ลักษณะ มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมและลักษณะนิสัยของลูกเป็นอย่างยิ่ง สวัสดิ์เป็นแม่ที่รอมูตรชาย ให้ความเคารพรัก ซึ่งแตกต่างจากคุณหญิงศรีคาราที่วิพากษ์ไม่มีความเคารพ เชื่อฟัง เนื่องจากคุณหญิงศรีคาราไม่ได้ให้ความอบอุ่นและเวลากับลูก ส่วนแม่ของเขียดที่ขาดความรู้ ไม่ได้ชี้แนะ และให้ความรักกับลูกเท่าที่ควรทำให้เขียดต้องกลายเป็นเด็กที่มีปัญหา และไขว่คว้าหาความรัก

2. สถานภาพและบทบาทของแม่ในฐานะภรรยา

นอกจากความเป็นแม่แล้ว ผู้หญิงยังมีสถานภาพเป็นภรรยา ซึ่งจะต้องมีบทบาทเป็นคู่คิด ขกข่องและดูแลทุกข์สุขสามีตามสมควร หากภรรยาคนใดละเลยบทบาทนี้หรือยอมให้สามีใช้อำนาจจนเกินเลยปัญหาในครอบครัวก็จะเกิดขึ้น ดังเช่น แม่ของเขียดในเรื่อง ดอกไม้ในป่าแคด แม้ว่าเธอจะเป็นภรรยาที่ขอมปฏิบัติตามความต้องการของสามี แต่แม่ของเขียดไม่มีการศึกษาไม่มีรายได้เป็นของตัวเอง แม่ของเขียดจึงไม่ได้แสดงบทบาทภรรยาที่เป็นคู่คิดหรือที่ปรึกษาให้กับสามีได้ แม่ของเขียดต้องคอยขอเงินพ่อของเขียดอยู่เสมอจนพ่อของเขียดขาดความเกรงใจ ส่วนบทบาทการเป็นภรรยาของคุณหญิงศรีคาราในเรื่อง ทะเลาะอิม เธอเป็นภรรยาที่ไม่ให้เกียรติสามี ไม่เปิดโอกาสให้สามีแสดงความคิดเห็น จึงเกิดปัญหาบุคคลที่สามขึ้นในครอบครัวสำหรับสวัสดิ์จากเรื่อง พระจันทร์สีน้ำเงิน เธอปฏิบัติหน้าที่ภรรยาต่อสามีทั้งสองคนแตกต่างกัน กล่าวคือ กับสามีคนแรก เธอไม่ได้ทำหน้าที่ภรรยาที่ดีได้ เนื่องจากเธอกับสามีมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน เป็นเหตุให้ทั้งคู่ต้องแยกทางกัน ส่วนสามีคนที่สองเธอสามารถแสดงบทบาทภรรยาได้อย่างสมบูรณ์เพราะเธอกับสามีคนนี้ต่างก็มีความรักและความห่วงใยซึ่งกันและกัน

3. สถานภาพและบทบาทของแม่ที่สัมพันธ์กับ โครงเรื่องและแก่นเรื่อง

สถานภาพและบทบาทของแม่ที่ปรากฏในนวนิยายแต่ละเรื่อง จะมีความสัมพันธ์กับโครงเรื่องและแก่นเรื่อง ซึ่งส่งผลให้การดำเนินเรื่องมีความสมจริง ผู้อ่านเกิดอารมณ์ความรู้สึกคล้อยตามในขณะที่อ่าน

แม่ของเขียดในเรื่อง ดอกไม้ในป่าแคด เป็นผู้หญิงที่ขาดการศึกษาไม่มีความรู้พอที่จะ

เลี้ยงตัวเอง ได้จึงยอมทำตามความต้องการของพ่อเขียดในทุกเรื่อง เมื่อพ่อของเขียดย้ายไปทำงานที่ภาคอีสาน แม่ของเขียดก็ต้องอยู่กับเขียด โดยลำพังอย่างยากไร้ แม่ของเขียดจึงตัดสินใจตามไปหาพ่อของเขียด เมื่อไปถึงก็ต้องพบกับความผิดหวัง เพราะพ่อของเขียดมีภรรยาใหม่แล้ว แม่ของเขียดขาดสติและไม่มี ความเข้มแข็งอย่างเพียงพอจึงตัดสินใจผูกคอตาย ทำให้เขียดต้องต่อสู้กับความยากลำบาก เพราะไม่มีพ่อแม่คอยดูแลเอาใจใส่ พฤติกรรมของแม่ของเขียดมีผลต่อโครงเรื่องและแก่นเรื่อง คือ แม่ของเขียดเป็นต้นเหตุให้เขียดหันไปเสพยาเสพติด เพราะไม่มีคนคอยห่วงใยและให้คำปรึกษา

คุณหญิงศรีคาราในเรื่อง ทะเลอาถืม คุณหญิงศรีคารามีภูมิลำเนาเป็นคนมีชาติตระกูลดี มีการศึกษา จึงหลงเข้าใจว่าสิ่งที่ปฏิบัติต่อลูกและสามีนั้นถูกต้องสมบูรณ์ดีแล้ว คุณหญิงมีความรู้และทำตามทฤษฎี ภูมิใจที่ได้เป็นตัวแทน ไปประชุมเรื่องปัญหาเด็กและเยาวชนในต่างประเทศแล้วกลับมาบ่นอกรรมลูก โดยไม่พิจารณาว่าเด็กอยู่ในอารมณ์ที่พร้อมจะรับฟังหรือไม่ เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงความ เป็นแม่ที่ล้มเหลวในทางปฏิบัติ คุณหญิงศรีคาราเป็นผู้หญิงที่หลงใหลในอำนาจของเกียรติยศ ชื่อเสียง เงินทอง และชอบออกงานสังคม จนละเลยบทบาทของแม่ที่พึงมีต่อบุตรสาว บทบาทของคุณหญิงศรีคาราจึงเสริมแก่นเรื่องและโครงเรื่องที่ต้องการชี้ให้ผู้อ่าน ได้เห็นถึงผลของการที่แม่ไม่ดูแลเอาใจใส่ลูกว่า เป็นสาเหตุอันสำคัญที่ทำให้ลูกหันไปเสพยาเสพติด

ตัวละครในเรื่อง พระจันทร์สีน้ำเงิน เป็นแม่ที่ขยันและอดทน เธอเลี้ยงลูกทั้ง 4 คน โดยลำพัง เนื่องจากเธอได้แยกทางกับสามี ด้วยภาระในการเลี้ยงลูกทั้ง 4 คน เธอจึงต้องออกไปทำงานนอกร้านเวลาที่เธอว่างๆ จึงน้อยลงไปด้วย เป็นเหตุให้รอมหันไปเสพยาเสพติด และเมื่อเธอตัดสินใจมีสามีใหม่ ส่งผลให้รอมลูกชายคนเดียวรู้สึกขาดที่พึ่งขาดผู้ที่ปรึกษาหารือและโยยหาความอบอุ่นจึงหันไปเสพยาเสพติดหนักกว่าที่เคยเสพ

ทักษะของผู้แต่งที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของแม่

ผู้แต่งได้ให้ทักษะเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของแม่ไว้ในนวนิยายทั้ง 3 เรื่องอย่างน่าสนใจ ดังนี้

1. ทักษะของผู้แต่งเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของแม่ที่มีต่อลูก

ในแง่บทบาทของแม่ที่มีต่อลูก ผู้แต่งแสดงให้เห็นว่าความสัมพันธ์ที่กระหว่างแม่กับลูกมีความสำคัญต่อความมั่นคงในจิตใจและบุคลิกภาพของลูก

บทบาทของแม่ของเขียดในเรื่อง ดอกไม้ในป่าแคด เป็นแม่ที่อ่อนแอยอมทำตามความต้องการของสามีโดยไม่แข็งขัน เมื่อเธอถูกสามีทอดทิ้ง เธอก็คิดสั้นผูกคอตายหนีปัญหา ทิ้งให้เขียด

ต้องอยู่อย่าง โดดเดี่ยว ไม่มีแม่คอยให้คำปรึกษา เป็นการแสดงทัศนะของผู้แต่งว่าหากแม่ไม่ได้ทำหน้าที่แม่ หน้าที่ที่ต้องให้ความรัก ความอบอุ่นและดูแลเอาใจใส่ลูก ลูกก็จะว่าเหว่และหันไปเสพยาเสพติดดังเช่นที่เจียคประสบ

บทบาทของคุณหญิงศรีคาราในเรื่อง **ทะเลอาอิม** ผู้แต่งได้แฝงทัศนะในเชิงเสียดสีพฤติกรรมหรือบทบาทที่รักความมีหน้ามีตาในสังคมและพยายามรักษาสถานภาพทางสังคมในระดับสูงของคุณหญิงศรีคาราที่นิยมไปท่องเที่ยวต่างประเทศเอาไว้ โดยแสดงทัศนะว่าเป็นเรื่องที่ไม่สมควร เมื่อเธอได้ประสบกับความผิดหวังที่ลูกสาวคนเดียวประพฤติตนออกนอกทาง ด้วยการมีความสัมพันธ์ทางเพศกับเพื่อนชายก่อนเวลาอันควร รวมกลุ่มกับเพื่อนๆ เสพยาเสพติด คุณหญิงศรีคาราก็พยายามปรับปรุงตนเอง โดยให้เวลากับลูกมากขึ้นเป็นการแสดงทัศนะของผู้แต่งว่า ความรัก ความอบอุ่นจากแม่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่ป้องกันไม่ให้ลูกประพฤติตนออกนอกทาง

ส่วนสวัสดิจากเรื่อง **พระจันทร์สีน้ำเงิน** สวัสดิหย่าขาดจากสามี เธอจึงรับหน้าที่เลี้ยงดูลูกด้วยตนเอง ปัญหาค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น ทำให้เธอต้องทำงานมากยิ่งขึ้นเธอจึงไม่มีเวลาให้ความเข้าใจต่อลูกเท่าที่ควร เป็นการแสดงทัศนะของผู้แต่งว่าการที่แม่ไม่มีเวลาให้กับลูกย่อมส่งผลให้ลูกขาดความอบอุ่น และหากลูกคนใดจิตใจไม่เข้มแข็งพอก็จะตกเป็นทาสของเสพยาเสพติดได้โดยง่าย

2 ทัศนะของผู้แต่งที่มีต่อสถานภาพและบทบาทของแม่ในฐานะภรรยา

บทบาทการเป็นภรรยาของแม่ของเจียคในเรื่อง **ดอกไม้ในป่าแคด** เป็นไปโดยไม่ราบรื่น เพราะว่าพ่อของเจียคไม่ให้เกียรติและยกย่องแม่ของเจียค เนื่องจากแม่ของเจียคเป็นผู้หญิงที่อ่อนแอและไม่มีความรู้ เป็นการแสดงทัศนะของผู้แต่งว่าหากผู้หญิงที่เป็นภรรยาขาดการศึกษาไม่สามารถเป็นคู่คิดของสามีได้สามีก็จะขาดความยำเกรงและไม่ยกย่อง

บทบาทการเป็นภรรยาของคุณหญิงศรีคาราในเรื่อง **ทะเลอาอิม** คุณหญิงศรีคาราเป็นผู้หญิงที่ไม่ให้เกียรติสามี ไม่ให้สิทธิแก่สามีในการแสดงความคิดเห็น เธอคอยบงการสามีให้สามีทำตามความต้องการของเธออยู่เสมอสามีของเธอจึงต้องออกไปแสวงหาความสุขนอกบ้านและมีภรรยาใหม่เป็นเหตุให้ต้องเลิกรากัน เป็นการแสดงทัศนะของผู้แต่งว่าสามี ภรรยา ควรให้เกียรติและรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน เพื่อจะได้อยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

ส่วนบทบาทการเป็นภรรยาของสวัสดิในเรื่อง **พระจันทร์สีน้ำเงิน** เธอไม่ได้ทำหน้าที่ภรรยาที่ดีต่อสามีคนแรก เพราะเธอกับสามีมีความคิดเห็นขัดแย้งกัน ส่วนสามีคนที่สองเธอได้ทำหน้าที่ภรรยาได้อย่างดีขบ่าเคียงไหล่ ชีวิตครอบครัวของเธอกับสามีจึงดำเนินไปอย่างราบรื่น เป็นการแสดงทัศนะของผู้แต่งว่าภรรยาควรรับฟังความคิดเห็นของสามี และไม่ควรมีทิฐิ

3 ทักษะของผู้แต่งเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของแม่ในบริบททางสังคม

ผู้แต่งมีทักษะในประเด็นนี้ว่า ความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ ได้ส่งผลกระทบต่อค่านิยมภายในสังคม ให้คนในสังคมมุ่งเน้นความเจริญก้าวหน้าทางด้านวัตถุ จนละเลยคุณค่าด้านจิตใจ มุ่งแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตน ไม่คำนึงถึงส่วนรวม เมื่อสถาบันครอบครัวได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงดังกล่าว ก็ย่อมส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตภายในครอบครัวเปลี่ยนแปลงไป แม่ก็ได้รับผลกระทบจากสังคมเช่นเดียวกัน ในขณะที่สังคมมีปัญหาดังกล่าวแม่จึงมีบทบาทสำคัญมากในการดูแลลูกของตน ไม่อ่อนแอเช่นแม่ของเขียดในนวนิยายเรื่อง *ดอกไม้ในป่าแคด* ที่คิดสั้นผูกคอตายหนีปัญหาที่สามีไม่รับผิดชอบทิ้งให้เขียดต้องอยู่อย่างว่าเหว ไร้ที่พึ่ง เขียดจึงหันไปเสพยาเสพติด เป็นการแสดงทักษะของผู้แต่งว่า หากแม่ไม่ได้ทำหน้าที่เลี้ยงดูลูก คอยให้ความรัก ความอบอุ่น และปลูกฝังค่านิยมที่ดีให้กับลูก ลูกก็จะสร้างปัญหาให้กับครอบครัวและสังคมได้ส่วนคุณหญิงศรีคาราในนวนิยายเรื่อง *ทะเลอุ้ม* เธอก็ยึดติดอยู่กับค่านิยมทางด้านวัตถุ เธอจึงมุ่งแสวงหาเกียรติยศ ชื่อเสียง เงินทอง จนไม่มีเวลาดูแลลูก ส่งผลให้ลูกคือวิฬารขาดความอบอุ่น และหาทางออกโดยการเที่ยวเตร่ เสเพล และเสพยาเสพติด เป็นการแสดงทักษะของผู้แต่งว่า หากแม่รู้หน้าที่ รับผิดชอบต่อลูก และมีเวลาดูแลเอาใจใส่ลูกแล้ว ลูกก็จะไม่ประพฤติตัวเสเพลออกนอกถิ่นอกทาง ส่วนสวัสดิ์ในนวนิยายเรื่อง *พระจันทร์สีน้ำเงิน* ด้วยภาระหน้าที่ที่จะต้องเลี้ยงดูลูกทั้ง 4 คนทำให้สวัสดิ์ต้องทำงานทำเพิ่มขึ้นเวลาที่เขียดจะดูแลจึงน้อยตามลงไปด้วย เป็นเหตุให้พร้อมหันไปเสพยาเสพติดซึ่งจะทำให้เขาอยู่ในโลกส่วนตัวได้ เป็นการแสดงทักษะของผู้แต่งว่าผู้ที่จะช่วยลดปัญหาสังคมอันเนื่องมาจากเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะปัญหาเสพยาเสพติดได้อย่างดีที่สุดก็คือแม่ หากแม่มีเวลาดูแลเอาใจใส่ ให้ความรักความอบอุ่น สั่งสอนให้ลูกมีคุณธรรม จริยธรรม และรู้ถึงโทษภัยของยาเสพติดลูกก็คงไม่ประพฤติตัวเสเพลและไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด

ข้อเสนอแนะ

ควรศึกษาเปรียบเทียบงานเขียนของ สุวรรณี สุคนธา กับงานเขียนของนักประพันธ์อื่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับปัญหาของเด็กและเยาวชนทั้งในด้านสำนวนภาษาและกลวิธีการแต่ง